

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 375/04-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Kataríny Ninitzovej, bytom K.; Geraldy Kunákovej, bytom K., a Kamily Payerovej, bytom K., zastúpených advokátom JUDr. M. K., K., ktorou namietajú porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2 S 17/04 z 5. augusta 2004, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Kataríny Ninitzovej, Geraldy Kunákovej a Kamily Payerovej o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 24. augusta 2004 doručená sťažnosť Kataríny Ninitzovej, Geraldy Kunákovej a Kamily Payerovej (ďalej len „sťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie ich základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“)

uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 2 S 17/04 z 5. augusta 2004.

Zo sťažovateľkami predloženej sťažnosti vyplýva, že uznesením krajského súdu sp. zn. 2 S 17/04 z 5. augusta 2004 bola zamietnutá ich žaloba s poukazom na to, že nevyužili pred podaním žaloby prostriedky proti nečinnosti orgánov verejnej správy, ktorých využitie umožňuje osobitný predpis [§ 250t ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP)]. Proti tomuto uzneseniu nebol prípustný opravný prostriedok (§ 250t ods. 6 OSP).

Sťažovateľky žiadajú, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie vydal tento „nález“:

Uznesením krajského súdu č. k. 2 S 17/04-19 z 05. augusta 2004 bolo porušené základné právo sťažovateľiek na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.

Uznesenie krajského súdu č. k. 2 S 17/04-19 z 05. augusta 2004 sa zrušuje a vec sa vracia krajskému súdu.

Krajský súd je povinný nahradiť sťažovateľkám na účet ich právneho zástupcu trovy právneho zastúpenia do 1 mesiaca od právoplatnosti nálezu“.

Sťažovateľky tvrdili, že pred podaním žaloby proti nečinnosti orgánu verejnej správy krajskému súdu dodržali všetky postupy potrebné podľa zákona č. 152/1998 Z. z. o sťažnostiach (ďalej len „zákon o sťažnostiach“), čo však nevedlo k náprave. Poukázali na to, že za sťažnosť považujú podanie z 22. decembra 2003, ktorým sa obrátili na Okresný úrad v Michalovciach, odbor pozemkový, a žiadali o urýchlenie ukončenia procesu priznania vlastníctva k dosiaľ nevydaným pozemkom podľa právneho záveru krajského súdu č. k. 4 S 195/94-11 z 12. októbra 1994. K tejto sťažnosti sa vyjadril Obvodný pozemkový úrad v Michalovciach, ktorý listom z 29. januára 2004 sp. zn. 2004/01042 zaujal stanovisko k dôvodom, pre ktoré sa ešte nerozhodlo o uplatnenom nároku sťažovateľiek.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu vyplynulo:

„Navrhovateľky sa návrhom zo 7. 6. 2004 domáhali, aby súd prikázal odporcovi konať a rozhodnúť vo veci vedenej pod č. 2004/01042 v lehote 30 dní.

Súd pri skúmaní podmienok konania z obsahu spisu, ako aj z vyjadrenia odporcu a nadriadeného orgánu zistil, že navrhovateľky pred podaním návrhu nevyčerpali prostriedky proti nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis. Takýmto predpisom je zákon č. 152/1998 Z. z. v platnom znení o sťažnostiach, ktoré príslušný orgán verejnej správy je povinný prešetriť a vybaviť do 30 dní odo dňa, keď mu bola doručená. Výsledok prešetrenia sťažnosti na nečinnosť, ak nedošlo k odstráneniu nečinnosti, môže byť podkladom pre podanie návrhu podľa § 250t O. s. p.

Podľa odseku 1 citovaného ustanovenia fyzická alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, ktorých použitie umožňuje osobitný predpis.

Pretože nebola splnená zákonná podmienka pre konanie proti nečinnosti orgánu verejnej správy podľa štvrtej hlavy piatej časti O. s. p., súd návrh ako neprípustný zamietol (§ 250t ods. 3 O. s. p.).“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti

ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jej prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže odmietnuť aj sťažnosť, ktorá je zjavne neopodstatnená.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom všeobecného súdu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom všeobecného súdu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť je preto možné považovať tú sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

Ústavnou kompetenciou ústavného súdu je v prípadoch napadnutia rozhodnutí všeobecných súdov kontrola zlučiteľnosti účinkov interpretácie a aplikácie právnych noriem a postupu, ktorý im predchádzal, s ústavou, prípadne s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Preskúmanie rozhodnutia všeobecného súdu v konaní pred ústavným súdom má opodstatnenie len v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo rozhodnutím, došlo k porušeniu základného práva alebo základnej slobody. Skutkový stav a právne závery všeobecného súdu sú predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by prijaté právne závery boli so zreteľom na skutkový stav zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne a z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (napríklad I. ÚS 20/03, IV. ÚS 43/04).

Ak nie sú splnené tieto predpoklady na preskúmanie rozhodnutí všeobecných súdov, ústavný súd nemôže dospieť k záveru o vecnej spojitosti medzi namietaným porušením základného práva a napádaným rozhodnutím krajského súdu a postupom, ktorý im predchádzal.

Ústavný súd zistil, že krajský súd preskúmal obsah spisu orgánu verejnej správy, vyžiadal si vyjadrenie odporcu a nadriadeného orgánu a po týchto zisteniach uzavrel, že sťažovateľky nepostupovali pred podaním žaloby podľa osobitného predpisu, za ktorý krajský súd považoval zákon o sťažnostiach. Súčasne, ako vyplýva zo sťažnosti sťažovateľiek, krajský súd mal k dispozícii nielen spis orgánu verejnej správy, vyjadrenie odporcu a nadriadeného orgánu, ale aj prílohy k návrhu vrátane podania sťažovateľiek z 22. decembra 2003, ako aj vyjadrenie Obvodného pozemkového úradu v Michalovciach.

Ak na základe týchto dôkazov krajský súd prijal záver o nesplnení predpokladu na podanie návrhu podľa § 250t ods. 1 OSP, nemožno z ústavného hľadiska tomuto záveru vyčítať to, že obsahuje iné právne hodnotenie podania sťažovateľiek z 22. decembra 2003, než ktoré mu pripisujú sťažovateľky. Z tohto podania nevyplýva, že ide o sťažnosť proti nečinnosti, ktorá mala byť podaná podľa zákona o sťažnostiach (porov. § 3 a § 4 citovaného zákona), ale o žiadosť o urýchlené skončenie procesu priznania vlastníckych práv. Súčasťou základného práva na súdnu ochranu totiž nie je to, aby sa všeobecný súd stotožnil s právnym názorom účastníka konania na hodnotenie jeho úkonu a jeho relevancie pre súdne konanie.

Ústavný súd vychádzajúc z toho stavu veci bez akýchkoľvek pochyb vylučuje takú vecnú spojitosť medzi obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu a základným právom na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ktorá by sa dala preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie, a preto sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Na tomto mieste ešte treba uviesť, že krajský súd mal možnosť zamietnuť návrh aj preto, že sťažovateľky pred podaním návrhu nevyčerpali taký prostriedok ochrany pred nečinnosťou, ktorý im poskytuje § 50 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov obsahujúci presný postup proti nečinnosti správneho orgánu prvého stupňa.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá a rozhodnutie o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia a zrušenie napadnutého rozhodnutia je podmienené vyslovením

porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa (čl. 127 ods. 2 prvá veta ústavy), ústavný súd sa touto časťou sťažnosti, ktorou sa sťažovateľky domáhali jeho priznania, nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2004